

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obdo/22/2025
Identifikačné číslo spisu: 2718200729
Dátum vydania rozhodnutia: 14.04.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:2718200729.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD., v spore žalobcu BEAU TYPE s.r.o., Pod Hájkom 2181/24, Skalica, IČO: 46 545 590, právne zastúpeného JUDr. Ľubomír Vánek, advokát, Potočná 169/85, Skalica, proti žalovanému 1/ Platiť sa oplatí s.r.o., Mostová 2, Bratislava, IČO: 45 684 618, žalovanému 2/ Slovenská sporiteľňa, a.s., Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653, právne zastúpenému AK JUDr. Marek Hic, s.r.o., P. O. Hviezdoslava 10625/23B, Martin, IČO: 36 865 036, žalovanému 3/ MIDIAL s.r.o., Obchodná 2601/4, Piešťany, IČO: 46 197 311, a žalovanému 4/ Ing. D. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S., o určenie neplatnosti dražby, vedenom na Okresnom súde Senica pod sp. zn. SI-3Cb/14/2018, v konaní o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cob/117/2023-395 zo dňa 27. novembra 2024, takto

rozhodol:

Dovolanie žalobcu o d m i e t a .

Žalovaní 1/ až 4/ majú voči žalobcovi nárok na plnú náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Senica (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. SI-3Cb/14/2018-358 zo dňa 13.7.2023 rozhodol v prvom výroku tak, že žalobu zamietol. Druhým výrokom rozhodol, že žalovaní 1/ až 4/ majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Žalobca (ako predchádzajúci vlastník, resp. osoba dotknutá na svojich právach) sa domáhal, aby súd rozhodol o neplatnosti dražby konanej dňa 20.2.2018 v Trnave, ktorej predmetom bola dražba označených nehnuteľností zapísaných v katastri nehnuteľností pre obec a katastrálne územie J.. Žalobu odôvodnil tým, že dražba bola vykonaná neoprávnene a nezákonne, a to najmä z dôvodu premlčania záložného práva, a teda nezákonnosti jeho výkonu, hoci na premlčanie žalobca riadne a včas upozornil.

3. Ohľadom tvrdenej neplatnosti dražby z dôvodu namietaného premlčania záložného práva, súd prvej

inštancie skúmal premlčanie záložného práva v čase uskutočnenia dražby. Mal za to, že záložné právo na nehnuteľnosti zriadené Zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam a Mandátnou zmluvou č. 43/AUOC/12-ZZ/2 zo dňa 24.2.2012 nezaniklo žiadnym zo spôsobov uvedených v § 151md zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OZ“) a žalobca túto právnu skutočnosť v konaní nepreukázal. Ďalej uviedol, že zánikom pohľadávky nie je v zmysle § 151md ods. 1 písm. a) OZ premlčanie pohľadávky, a teda predmetné záložné právo existovalo aj v čase uskutočnenia dražby dňa 20.2.2018. Záložný veriteľ sa môže uspokojiť alebo domáhať sa uspokojenia zo zálohu aj vtedy, ak by pohľadávka zabezpečená záložným právom bola premlčaná (§ 151j ods. 2 OZ). Účelu inštitútu záložného práva by odporovala povinnosť uplatniť pohľadávku na súde (na zamedzenie premlčania pohľadávky) popri existencii možnosti uplatnenia výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby. Preto vznesená námietka premlčania pohľadávky nemohla mať podľa súdu prvej inštancie za následok premlčanie záložného práva a nemožnosť jeho výkonu v rámci dobrovoľnej dražby.

4. Ďalej poukázal na to, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaný 2/ ako záložný veriteľ právo vyplývajúce zo záložnej zmluvy uplatnil v premlčacej dobe pohľadávky. Na posúdenie skutočnosti, či je právo na výkon záložného práva premlčané, bolo potrebné okrem začiatku plynutia premlčacej doby určiť aj jej ukončenie, resp. prerušenie v prípade začatia výkonu záložného práva zo strany záložného veriteľa zabezpečenej pohľadávky. V prejednávanej veci je zabezpečenou pohľadávkou pohľadávka žalovaného 2/ vyplývajúca zo Zmluvy o úvere zo dňa 24.2.2012 v znení dodatkov, ktorej splatnosť nastala dňa 31.10.2013. Premlčacia doba pohľadávky začala plynúť nasledujúcim dňom (1.11.2013) a uplynula by 1.11.2016, keďže premlčanie záložného práva sa riadi Občianskym zákonníkom (s poukazom na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 250/2011-30 zo dňa 8.12.2011). Súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný 2/ ako záložný veriteľ realizoval výkon záložného práva počas plynutia premlčacej doby pohľadávky a predmetného záložného práva. Za moment prerušenia plynutia premlčacej doby záložného práva bolo potrebné považovať začatie výkonu záložného práva na základe Oznámenia o začatí výkonu záložného práva podľa § 151l ods. 4 OZ zo dňa 1.6.2016, doručeného Okresnému úradu Skalica, katastrálnemu odboru. Súd prvej inštancie teda za moment začatia výkonu záložného práva a zároveň prerušenia plynutia premlčacej doby záložného práva, považoval deň doručenia oznámenia katastru nehnuteľností, pričom Oznámenie o výkone záložného práva podľa § 151l ods. 1 OZ zo dňa 1.6.2016 bolo doručené aj žalobcovi, čo tento v konaní nepoprel. Na základe uvedeného súd prvej inštancie konštatoval, že záložný veriteľ, t. j. žalovaný 2/, si uplatnil právo na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky v premlčacej dobe pohľadávky a aj výkonu záložného práva.

5. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že po začatí výkonu záložného práva došlo dňa 16.12.2016 k upusteniu od dražby a výkon záložného práva bol úspešne realizovaný až na základe opakovanej dobrovoľnej dražby konanej dňa 20.2.2018. Žalovaný 2/ ako záložný veriteľ teda pokračoval vo výkone záložného práva a od začatia výkonu záložného práva premlčacia doba spočívala. K upusteniu od dražby došlo z dôvodu uloženia povinnosti zdržať sa akéhokoľvek nakladania so spornými nehnuteľnosťami žalovanému 2/ uznesením Okresného súdu Skalica č. k. 7Cb/63/2016-57, zo dňa 2.12.2016. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 31Cob/46/2017-166 zo dňa 29.5.2017 zamietnutý a následne bolo pokračované vo výkone záložného práva, t. j. vo výkone záložného práva sa pokračovalo nepretržite na základe oznámenia o začatí výkonu záložného práva zo dňa 1.6.2016. Dňa 20.2.2018 bola vykonaná opakovaná dobrovoľná dražba, ktorej predmetom boli sporné nehnuteľnosti, pričom na základe príklepu udeleného licitátorom sa stal vydražiteľom žalovaný 3/.

6. Súd prvej inštancie považoval za sporné to, či žalovaný 1/ ako dražobník vykonal dražbu v súlade s právnymi predpismi, t. j. zákonným spôsobom, najmä či dodržal povinnosti stanovené zákonom o dobrovoľných dražbách, poukazujúc na ust. § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách (ďalej aj „ZoDD“). Uviedol, že žalobca namietal porušenie ustanovenia § 17 ods. 1 ZoDD, keď žalovaný 1/ ako dražobník zverejnil na svojich webových stránkach neaktuálny list vlastníctva dražených nehnuteľností z roku 2016, v ktorom neboli zapísané súdne konania iniciované žalobcom. Súd prvej inštancie bol názoru, že z daného ustanovenia takáto povinnosť nevyplýva. Podľa § 17 ods. 1 písm. d/

ZoDD, dražobník vyhlási konanie dražby oznámením o dražbe, v ktorom je povinný uviesť „označenie a opis predmetu dražby a jeho príslušenstva, práv a záväzkov na predmete dražby viaznucích a s ním spojených, ...“, ktorá povinnosť bola splnená, ako to vyplýva z Oznámenia o opakovanej dobrovoľnej dražbe, na ktorom bola pravosť podpisov oprávnených osôb notársky osvedčená dňa 16.1.2018. Uvedené oznámenie obsahuje označenie nehnuteľností a zapísané ťarchy viaznuce na nehnuteľnostiach.

7. K ďalšiemu namietanému dôvodu neplatnosti dražby, ktorým malo byť porušenie povinnosti dražobníka upravenej v ustanovení § 17 ods. 5 ZoDD, v zmysle ktorého je dražobník povinný odoslať príslušným subjektom (t. j. navrhovateľovi dražby, dlžníkovi záložného veriteľa, vlastníkovi predmetu dražby atď.) oznámenie o dražbe najmenej 30 dní pred začatím dražby, uviedol, že toto ustanovenie vyžaduje zaslanie, t. j. odoslanie oznámení najmenej 30 dní pre konaním dražby, nie ich doručenie v danej lehote. Dražba sa konala 20.2.2018, odoslanie oznámenia malo byť najneskôr dňa 21.1.2018, pričom uvedená lehota bola dodržaná, keďže žalobcovi bolo doručené oznámenie 26.1.2018. Prvé doručovanie bolo 22.1.2018, takže na poštu muselo byť podané najneskôr dňa 21.1.2018, a teda práva žalobcu porušené neboli. Dodal, že rovnako tak v notárskom centrálnom registri dražieb bolo oznámenie uverejnené dňa 17.1.2018, t. j. v zákonom požadovanej lehote.

8. Ohľadom namietaného porušenia ustanovenia § 19 písm. h) ZoDD, keďže žalobca mal zákaz scudzenia predmetných nehnuteľností uvedený v poznámke listu vlastníctva na základe uznesenie Okresného súdu Skalica č. k. 3Cb/67/2016-51 zo dňa 29.11.2016, súd zistil, že toto uznesenie o vydaní neodkladného opatrenia bolo v rámci odvolacieho konania uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 21Cob/44/2017-163 zo dňa 15.6.2017 zmenené tak, že návrh na vydanie neodkladného opatrenia bol zamietnutý, takže v čase konania dražby žiadne neodkladné opatrenie, ktoré by obmedzovalo žalovaného 2/, neexistovalo.

9. Ohľadom povinnosti dražobníka v zmysle § 11 ods. 4, ods. 5 ZoDD, súd prvej inštancie konštatoval, že skutkové tvrdenia boli vyvrátené listinami (najmä listinami tvoriacimi súčasť dražobného spisu) predloženými žalovaným 1/. Z týchto vyplynulo, že oznámenie o opakovanej dražbe bolo zverejnené na úradnej tabuli Mesta Skalica od 22.1.2018 do 21.2.2018, a taktiež bolo zverejnené v periodickej tlači. Súd prvej inštancie mal preukázané, že na predmete dražby bolo umiestnené označenie podľa prílohy ZoDD a zároveň oznámenie o opakovanej dražbe, t. j. mal preukázané splnenie povinnosti dražobníka podľa ust. § 17 ods. 5 ZoDD.

10. S argumentáciou žalobcu, ktorou poukazoval na porušenie povinnosti dražobníka upravenej v ustanovení § 7 ods. 2 ZoDD, sa súd prvej inštancie nestotožnil, nakoľko povinnosť upravená uvedeným ustanovením bola splnená, čo vyplýva z Vyhlásenia navrhovateľa dražby o spôsobilosti predmetu dražby a pravosti, sume a splatnosti pohľadávky, pre ktorú sa navrhuje výkon dražby zo dňa 2.6.2016, ako aj zo Zmluvy o realizácii dražby zo dňa 11.1.2018. Súd prvej inštancie mal za to, že porušenie svojich práv nemôže žalobca založiť na argumentácii, že mu nebola oznámená výška pohľadávky záložného dlžníka (t. j. obchodnej spoločnosti RESTA GROUP, s.r.o.), a to s poukazom na listinu predloženú žalovaným 1/ - Oznámenie o výške pohľadávky zo dňa 13.2.2018 adresovanú pre MIDIAL, s.r.o. a doručenkou podpísanou žalobcom.

11. Záverom uviedol, že namietané porušenia zákona o dobrovoľných dražbách neboli takej intenzity, aby boli spôsobilé vyvolať následok v podobe neplatnosti dražby. Súd prvej inštancie bol názoru, že žalobcovi vykonaním predmetnej dražby nemohla žiadna ujma vzniknúť, keďže žalobca sa zúčastnil dražby, na ktorej aj aktívne vystupoval na obranu svojich práv. Súd prvej inštancie preto žalobu v celom rozsahu zamietol z dôvodu, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, nakoľko v konaní nebolo preukázané premlčanie výkonu záložného práva ako ani porušenie zákona o dobrovoľných dražbách, ktorým by bol žalobca reálne dotknutý na svojich právach, t.j. neexistuje príčinná súvislosť medzi porušením konkrétnej povinnosti ustanovenej citovaným právnym predpisom a vznikom ujmy na strane žalobcu, ktorú navyše žalobca nešpecifikoval. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“).

12. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) o odvolaní žalobcu rozhodol rozsudkom č. k. 1Cob/117/2023-395 zo dňa 27.11.2024 tak, že v prvom výroku opravil chybné číslo konania a záhlavie rozsudku súdu prvej inštancie. Druhým výrokom potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie a posledným výrokom žalovaným 1/ až 4/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100 %.

13. Odvolací súd konštatoval vecnú správnosť napadnutého rozsudku s tým, že súd prvej inštancie na základe dostatočne zisteného skutkového stavu vyvodil správne právne závery a svoje rozhodnutie spôsobom súladným s ust. § 220 ods. 2 CSP podrobne a dostatočne presvedčivo odôvodnil.

14. Za správny považoval záver súdu prvej inštancie, že namietané porušenia ustanovení ZoDD neboli preukázané, a tiež, že nedošlo k premlčaniu výkonu záložného práva. Mal za to, že súd prvej inštancie sa v podstatnom rozsahu a dostatočne zaoberal procesným útokom žalobcu, keď v otázke premlčania výkonu záložného práva vyjadril názor, že toto nezaniklo ani jedným zo spôsobov podľa § 151md OZ, keďže premlčanie pohľadávky neznamená jej zánik v zmysle § 151md ods. 1 písm. a) OZ. Za dostatočné tiež považoval to, že súd prvej inštancie vysvetlil, že záložný veriteľ sa môže domáhať uspokojenia zo zálohu aj vtedy, ak by pohľadávka zabezpečená záložným právom bola premlčaná v zmysle § 151j ods. 2 OZ, pričom správne uzavrel, že žalovaný 2/ ako záložný veriteľ realizoval výkon záložného práva počas trvania predmetného záložného práva, keď pred uplynutím premlčacej doby pohľadávky, teda pred dňom 1.11.2016, začal výkon záložného práva na základe Oznámenia o začatí výkonu záložného práva. Podľa odvolacieho súdu teda súd prvej inštancie správne posúdil aj odvolateľom namietané porušenie povinnosti dražobníka v zmysle § 17 ods. 5 ZoDD, keď uviedol, že citované ustanovenie vyžaduje zaslanie, t. j. odoslanie oznámenia o dražbe najmenej 30 dní pred konaním dražby, nie doručenie tohto oznámenia v danej lehote.

15. Žalobca v odvolaní namietal premlčanie výkonu záložného práva, keď podľa jeho názoru podanie návrhu na vykonanie dobrovoľnej dražby nemá vplyv na záložné právo, čo možno podľa žalobcu vyvodiť z premisy, že toto podanie nemá vplyv ani na plynutie premlčacej doby zabezpečenej pohľadávky, a zároveň v tomto smere namietal aj záver súdu prvej inštancie vo vzťahu k určaniu momentu prerušenia plynutia premlčacej doby začatia výkonu záložného práva na základe Oznámenia o začatí záložného práva podľa § 151l OZ zo dňa 1.6.2016, ktoré bolo doručené Okresnému úradu Skalica, katastrálnemu odboru, a podľa žalobcu má byť tento záver v rozpore s § 110 OZ a § 112 OZ. Odvolací súd sa s jeho argumentáciou nestotožnil a podporne poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) sp. zn. 5Cdo/64/2020 zo dňa 30.11.2022, zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod č. R 27/2023 a jeho právnu vetu, podľa ktorej „Iným príslušným orgánom“ v zmysle § 112 OZ je tiež dražobník dobrovoľnej dražby. Počas dražobného konania neplynie doba, v ktorej sa premlčuje záložné právo.“, a zároveň poukázal aj na závery vyplývajúce z uvedeného rozhodnutia.

16. Odvolací súd mal za to, že z uvedenej judikatúry najvyššieho súdu je potrebné vychádzať aj v rámci posúdenia námietok žalobcu o nesprávnom právnom posúdení premlčania výkonu záložného práva. Odvolací súd za správny považoval záver súdu prvej inštancie, že žalovaný 2/ ako záložný veriteľ realizoval výkon záložného práva počas plynutia predmetného záložného práva, keď pred uplynutím premlčacej doby výkonu záložného práva, teda pred dňom 1.11.2016, začal výkon záložného práva na základe Oznámenia o začatí výkonu záložného práva. Dodal, že nie je rozhodné, kedy bolo predmetné oznámenie doručené Okresnému úradu Skalica, ani prípadné následné premlčanie zabezpečovanej pohľadávky, podstatným je začatie výkonu záložného práva uplatnením u iného orgánu, a to dražobníka, kedy v zmysle § 112 OZ prestala plynúť premlčacia doba výkonu záložného práva, a to pred jej uplynutím dňa 1.11.2016. Odvolací súd tiež poukázal na to, že v konaní nebolo preukázané doručenie oznámenia o výkone záložného práva žalobcovi, avšak táto námietka nemá vplyv na posúdenie behu premlčacej doby, resp. okamihu, kedy táto v zmysle § 112 OZ prestala plynúť, keďže rozhodným momentom je v tomto smere uplatnenie začatia výkonu záložného práva u dražobníka dňa 1.6.2016, čo sporné nebolo.

17. Odvolací súd súhlasil so žalobcom, že súd prvej inštancie „nesprávne vyhodnotil tvrdenie žalovaného

2/, že Oznámenie o výkone záložného práva bolo doručené aj žalobcovi ako nesporné“. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 28.11.2022 aj v záverečnom stanovisku na pojednávaní výslovne poprel doručenie Oznámenia o začatí výkonu záložného práva, a teda predmetné tvrdenie bolo podľa § 151 CSP sporným, avšak toto pochybenie súdu prvej inštancie nemá vplyv na správnosť právneho záveru, že k premlčaniu výkonu záložného práva nedošlo. Odvolací súd zhrnul, že premlčacia doba prestala plynúť začatím výkonu záložného práva bez ohľadu na doručenie Oznámenia o začatí výkonu záložného práva žalobcovi, preto z rovnakého dôvodu bola irelevantná aj námietka absencie odôvodnenia v tejto časti.

18. K námietke žalobcu týkajúcej sa nedôvodnosti záveru súdu prvej inštancie o riadnom pokračovaní v konaní, keď súd prvej inštancie uviedol, že považuje postup záložného veriteľa za riadne pokračovanie v konaní, napriek tomu, že až za 9 mesiacov od zrušenia neodkladného opatrenia o zákaze nakladania s predmetnými nehnuteľnosťami bola naplánovaná prvá dražba, odvolací súd uviedol, že nepovažuje dané konštatovanie súdu prvej inštancie za neodôvodnené, keď vysvetlil, že po začatí výkonu záložného práva došlo dňa 16.12.2016 k upusteniu od dražby a výkon záložného práva bol úspešne realizovaný až na základe opakovanej dobrovoľnej dražby konanej dňa 20.2.2018, pričom žalovaný 2/ ako záložný veriteľ pokračoval vo výkone záložného práva a od začatia výkonu záložného práva premlčacia doba spočívala. Súd prvej inštancie sa tiež zaoberal tým, z akých dôvodov došlo k upusteniu od dražby, a to nariadením neodkladného opatrenia, ktorým bola uložená povinnosť zdržať sa akéhokoľvek nakladania s dotknutými nehnuteľnosťami. Následne po rozhodnutí odvolacieho súdu, ktorým došlo k zamietnutiu predmetného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, bolo pokračované vo výkone záložného práva, čo podľa súdu prvej inštancie znamená, že vo výkone záložného práva sa pokračovalo nepretržite na základe oznámenia o začatí výkonu záložného práva zo dňa 1.6.2016.

19. Odvolací súd opätovne poukázal na závery obsiahnuté v rozhodnutí R 27/2023 a to, že „účinnok spočívania premlčacej doby má uplatnenie práva na príslušnom orgáne, za predpokladu, že sa v konaní riadne pokračuje, teda vtedy, ak ten, kto svoje právo uplatnil, svojimi úkonmi nebráni náležitému priebehu konania. V danom prípade záložný veriteľ výkon záložného práva uplatnil na dobrovoľnej dražbe u dražobníka. V dôsledku nariadeného neodkladného opatrenia súdom, ktorým zakázal záložnému veriteľovi - navrhovateľovi dražby zdržať sa výkonu záložného práva až do právoplatnosti skončenia konania vo veci samej (žaloba o určenie neplatnosti zmluvy o záložnom práve), dražobník upustil od vykonania dražby podľa § 19 ods. 1 písm. h) ZoDD. K realizácii dražby teda nedošlo v dôsledku zásahu súdu autoritatívnym rozhodnutím, ktoré záložný veriteľ iba rešpektoval. Z uvedeného potom vyplýva, že zákaz výkonu záložného práva uložený neodkladným opatrením nemožno vykladať na ťarchu záložného veriteľa v tom zmysle, že tento „riadne nepokračoval“ (§ 112 OZ) v začatom dražobnom konaní“. Obdobne poukázal aj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/41/2021 zo dňa 27.02.2023, kde sa uvádza, že „premlčacia doba spočíva po celú dobu súdneho alebo obdobného konania za predpokladu, že oprávnený v začatom súdnom alebo inom konaní riadne pokračuje. Riadne pokračuje v konaní ten, „kto nebráni svojimi procesnými úkonmi jeho náležitému priebehu tak, aby toto konanie mohlo skončiť meritorným rozhodnutím“ (rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej socialistickej republiky sp. zn. Cpj 35/78 zo dňa 24.10.1979, R 22/1979)“.

20. Odvolací súd mal za to, že v danej veci rovnako došlo k autoritatívnemu zásahu po začatí výkonu záložného práva dňa 1.6.2016, a to nariadením neodkladného opatrenia, v dôsledku ktorého malo dôjsť k upusteniu od dražby a výkon záložného práva bol úspešne realizovaný až na základe opakovanej dobrovoľnej dražby konanej dňa 20.2.2018, po tom, čo bolo predmetné neodkladné opatrenie zamietnuté odvolacím súdom. Predmetné autoritatívne rozhodnutie nie je možné považovať za okolnosť, ktorá ide na ťarchu záložného veriteľa v tom zmysle, že by riadne nepokračoval v dražobnom konaní. Okrem toho, žalobca ani nepopísal, akým spôsobom mali žalovaní brániť svojimi procesnými úkonmi náležitému priebehu dražobného konania. Predmetnú námietku preto nepovažoval za dôvodnú.

21. K žalobcom namietanému porušeniu ust. § 17 ods. 5 ZoDD, keď oznámenie o začatí výkonu záložného práva nebolo záložným veriteľom nikdy doručené žalobcovi, pričom na druhej strane samotný žalovaný uviedol, že „judikatúra a odborné komentované znenie zákona prijímajú závery, že dražba síce nebude neplatná z dôvodu nedoručenia oznámenia záložného veriteľa o začatí výkonu záložného práva,

ale len v prípade, že sa dražba uskutočnila v 30 dňovej lehote od doručenia oznámenia dražobníka o dražbe (Števček, M. a kol., Občiansky zákonník I. § 1-450, komentár. Praha C.H. Beck, 2015, str. 1217)“. Poukázal na to, že súd prvej inštancie ustálil, že lehota podľa § 17 ods. 5 ZoDD bola dodržaná, keďže oznámenie dražobníka o dražbe bolo žalobcovi zaslané najneskôr dňa 21.1.2018, keďže prvé doručovanie bolo poštou uskutočnené dňa 22.1.2018, pričom oznámenie bolo nakoniec žalobcovi doručené dňa 26.1.2018. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že je potrebné zaslanie oznámenia dražobníka o dražbe v lehote najmenej 30 dní pred konaním dražby, nie jeho doručenie žalobcovi, čo splnené bolo. Namietané nedoručenie oznámenie o začiatku výkonu záložného práva v zmysle § 151l v spojení s § 151m ods. 1 OZ nemá vplyv na porušenie povinnosti dražobníka v zmysle § 17 ods. 5 ZoDD. Teda aj napriek namietanému nedoručeniu Oznámenia o začatí výkonu záložného práva, oznámenie o dražbe podľa § 17 ods. 5 ZoDD bolo zaslané v lehote 30 dní pred konaním opakovanej dražby, preto námietka žalobcu nemala vplyv na určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby. O náhrade trov rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a s § 262 ods. 1 CSP.

22. Proti rozsudku odvolacieho súdu v celom rozsahu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) v zákonom stanovenej lehote dovolanie, vyvodzujúc jeho prípustnosť z § 420 písm. f) CSP a zároveň aj z ust. § 421 písm. b) a c) CSP. Dovolateľ navrhol najvyššiemu súdu, aby zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alebo aby najvyšší súd sám rozhodol vo veci tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a zároveň, aby rozhodol o trovách konania v súlade so zákonom.

23. Dovolateľ mal za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu je založené na nesprávnom právnom posúdení veci najmä v tom, že odvolací súd nesprávne právne posúdil riadne pokračovanie v konaní zo strany žalovaného 2/ (záložného veriteľa), kedy nezohľadnil odvolacie námietky žalobcu, ktorý namietal, že výkon záložného práva bol vykonaný až 9 mesiacov po právoplatnom zrušení neodkladného opatrenia, čo uzavrel za použitia judikatúry bez riadneho odôvodnenia, že žalovaným 2/ bolo riadne pokračované v konaní.

24. Dovolateľ uviedol, že v tejto súvislosti je potrebné vyriešiť právnu otázku, ktorá nebola doposiaľ dovolacím súdom vyriešená, a to „Či v prípade, že je dražobníkom upustené od dražby na základe neodkladného opatrenia záložného dlžníka, pokračuje beh premlčacej doby výkonu záložného práva od právoplatného zrušenia neodkladného opatrenia do iniciovania nového dražobného konania, resp. či sú jednotlivé dražobné konania považované za samostatné konania alebo za jedno konanie.“

25. Ďalej uviedol, že judikatúra ustálila záver, že dražobníka je nutné považovať za subjekt, u ktorého uplatnenie práva spája účinky spočívania premlčacej doby, poukazujúc na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/64/2020. Podľa dovolateľa je dražbu oprávnený dražobník vykonávať len na základe zmluvy so záložným veriteľom. Za moment uplatnenia práva sa považuje uzatvorenie zmluvy záložného veriteľa s dražobníkom. Ak bolo dražobníkom upustené od dražby podľa ust. § 19 ZoDD, konanie o výkone záložného práva u dražobníka bolo fakticky skončené. Podľa dovolateľa je nevyhnuté, aby výkon opakovanej dražby bol podmienený novou zmluvou dražobníka so záložným veriteľom (§ 22 ZoDD), preto analogicky bude nevyhnuté, aby bola uzatvorená nová zmluva tiež v prípade, ak bolo od dražby upustené a s výkonom ktorej sa začalo znovu po odpadnutí prekážky.

26. Tvrdil, že ak judikatúra prijala záver, že účinky spočívania premlčacej doby nastávajú uplatnením práva u dražobníka, u ktorého sa toto uplatňuje zmluvou so záložným veriteľom (§ 16 ZoDD), potom je podľa dovolateľa nutné za použitia analogického výkladu ku klasickému civilnému konaniu, považovať každú zmluvu uzatvorenú s dražobníkom na výkon jednotlivej dražby za samostatné konanie. Preto má za to, že pre každé dražobné konanie, ktoré je ukončené, a následne zahájené novou zmluvou, by mala premlčacia doba spočívať výhradne po dobu dražobného konania.

27. Dovolateľ mal za to, že upustením od dražby sa príslušné dražobné konanie končí, kedy spočívanie premlčacej doby je možné len od momentu uzatvorenia zmluvy s dražobníkom do rozhodnutia o upustení od dražby, prípadne do iného momentu, s ktorým ZoDD spája skončenie dražby. A ak bolo upustené dražobníkom od dražby na základe neodkladného opatrenia, ktoré bolo účinné od 8.12.2016 do

5.6.2017, mal súd správne vyhodnotiť námietku premlčania s ohľadom na tieto okolnosti tak, že k jej spočívaniu došlo len počas právoplatnosti neodkladného opatrenia a počas doby trvania jednotlivých dražobných konaní zahájených samostatnými zmluvami dražobníka so záložným veriteľom. Tieto skutočnosti mal odvolací súd nesprávne právne vyhodnotiť, keď konanie týkajúce sa dražby rovnakých nehnuteľností vyhodnotil ako jediné konanie. Dovolateľ mal za to, že ak je uzatvorenie zmluvy s dražobníkom obdobné podaniu žaloby, potom v prípade uzatvorenia ďalšej zmluvy s dražobníkom sa jedná o ďalšie konanie, pretože ak by sa jednalo o to isté konanie, nemusela by byť uzatváraná nová zmluva.

28. Tiež namietal existenciu vady podľa ust. § 420 písm. f) CSP tvrdiac, že odôvodnenie odvolacieho súdu, najmä čo do vysvetlenia „riadneho pokračovania v konaní“ nemá náležitosti riadneho, logického a podrobného odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP, pričom súd len stroho uvádza, že podľa neho bolo riadne pokračované v konaní bez ohľadu na skutočnosť, že ďalšia dražba sa konala až 9 mesiacov od zrušenia neodkladného opatrenia a bez ohľadu na dovolateľom vznesenú právnu otázku.

29. Záverom uviedol, že odvolací súd nesprávne právne posúdil vyhodnotenie dôsledkov nesplnenia povinnosti záložného veriteľa podľa ust. § 151m OZ, pričom táto otázka bola podľa dovolateľa dovolacím súdom riešená len okrajovo, bez zohľadnenia aktuálnej rozhodovacej praxe v súvislosti s konaniami o neplatnosť dražby a extenzívne ponímaný okruh dôvodov dražby. Ak zákon priznáva vlastníčkovi (záložníkovi) ochranu v podobe 30-dňovej lehoty ako podmienku výkonu záložného práva a táto lehota nie je dodržaná, nemožno podľa dovolateľa tvrdiť, že zásah do vlastníckeho práva bol zákonný. Takýto postup záložného veriteľa je podľa neho protiprávny a protiústavný a nemožno ho napraviť len tým, že sa vlastníčkovi prizná možnosť domáhať sa náhrady škody. Takýto právny záver súdov považuje za rozporný s ústavou, a preto za právne neakceptovateľný.

30. K dovolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný 2/ podaním označeným ako „Žiadosť žalovaného v súvislosti so zaslaným dovolaním žalobcu, konanie v prvej inštancii vedené na Okresnom súde Senica pod sp. zn. SI-3Cb/14/2018“. Požiadal súd prvej inštancie o stanovenie lehoty na vyjadrenie k dovolaniu v trvaní 2 mesiacov, s tým, že k dovolaniu sa v úplnosti vyjadrí do 30.9.2025. Súd prvej inštancie na základe tejto žiadosti predĺžil lehotu na vyjadrenie sa k dovolaniu žalobcu o 10 dní (do 19.8.2025). Uvedené oznámenie bolo súdom elektronicky zasielané do elektronickej schránky právneho zástupcovi žalovaného 2/ dňa 11.8.2025, pričom právny zástupca toto prevzal (resp. bolo fikciou doručenia doručené) dňa 26.8.2025. Žalovaný 2/ sa k dovolaniu žalobcu vyjadril až podaním zo dňa 27.9.2025, doručeným súdu prvej inštancie dňa 30.9.2025, a následne podaním zo dňa 30.9.2025, doručeným súdu dňa 1.10.2025.

31. Keďže predmetné vyjadrenie k dovolaniu bolo podané po uplynutí súdom určenej lehoty, najvyšší súd v zmysle druhej vety § 436 ods. 2 CSP pre jeho oneskorené podanie na jeho obsah neprihliadal.

32. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátskou kanceláriou v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobcu je potrebné odmietnuť.

K formálnym vadám dovolania

33. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ označil ako napadnuté rozhodnutie „rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 1Cob/117/2023-395 zo dňa 27.11.2024“, pričom na titulnej strane dovolania sa zároveň nachádza aj označenie spisovej značky krajského súdu („1Cob/117/2023“). Vo veci však rozhodoval Krajský súd v Bratislave, č. k. 1Cob/117/2023-395, zo dňa 27.11.2024.

34. Dovolací súd vychádza z toho, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok musí obsahovať náležitosti umožňujúce jednoznačne určiť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje. Identifikácia napadnutého rozhodnutia je podstatnou náležitosťou dovolania, pretože určuje predmet dovolacieho prieskumu a rozsah právomoci dovolacieho súdu. Na druhej strane platí, že procesné úkony sa posudzujú podľa ich obsahu a nie iba podľa formálneho označenia (§ 124 CSP analogicky v rovine výkladu procesných

podaní), pričom rozhodujúce je, či z podania objektívne a bez rozumných pochybností vyplýva, ktoré rozhodnutie je napádané.

35. V posudzovanom prípade dovolanie presne uvádza číslo konania na súde prvej inštancie, uvádza dátum vyhlásenia napadnutého rozsudku (27.11.2024), uvádza číslo jeho konania a jeho číslo listu (č. k. 1Cob/117/2023-395), smeruje proti rozhodnutiu vydanému v konkrétnej veci medzi presne označenými účastníkmi. Nesprávne označenie sídla krajského súdu (Trnava namiesto Bratislavy) za situácie, keď iné identifikačné znaky rozhodnutia (spisová značka, dátum, číslo listu, vec) korešpondujú s jediným existujúcim rozhodnutím odvolacieho súdu v tejto veci, predstavuje zjavne omyl v označení, nie však neurčitosť brániacu identifikácii napadnutého rozhodnutia.

36. Dovolací súd preto dospel k záveru, že uvedená nepresnosť sama osebe nespôsobuje taký nedostatok dovolania, ktorý by znemožňoval určiť jeho predmet, a nemožno ju kvalifikovať ako neurčitosť vedúcu k odmietnutiu dovolania bez vecného preskúmania a dovolací súd preto pristúpil k preskúmaniu ďalších podmienok prípustnosti dovolania.

37. Dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzoval z dôvodu tvrdenej existencie vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP a zároveň aj z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 421 ods. 1 písm. b) a písm. c) CSP.

K prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku

38. Žalobca prípustnosť svojho dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

39. V rámci procesnej vady podľa § 420 písm. f) CSP odvolaciemu súdu vytýkal nepresvedčivosť odôvodnenia napadnutého rozsudku ohľadom vysvetlenia procesného pojmu „riadneho pokračovania v konaní“ majúc za to, že odôvodnenie nemá náležitosti riadneho, logického a podrobného odôvodnenia rozhodnutia podľa § 220 ods. 2 CSP, čím malo dôjsť k znemožneniu realizácie jeho procesných práv a porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

40. Dovolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku odvolacieho súdu a rozsudku prvoinštančného súdu, a zároveň aj postupu, ktorý ich vydaniu predchádzal, uvádza, že nezistil namietanú vadu zmätočnosti (závažné procesné pochybenie odvolacieho súdu) spočívajúcu v tom, že by dovolací súd svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil dovolateľovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by tým došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

41. Dovolací súd skúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu cez prizmu predpokladov formulovaných v § 220 ods. 2 CSP, ktorá sa uplatňuje aj v odvolacom konaní podľa § 378 ods. 1 CSP, pričom zohľadnil, že k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP nedochádza len úplnou absenciou odôvodnenia, ale aj jeho nedostatočnosťou alebo nezrozumiteľnosťou, či svojvoľnosťou (viď napr. II. ÚS 419/2021). V preskúmanom prípade však napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nie je nepreskúmateľné ani arbitrárne. Z rozsudku odvolacieho súdu je zrejmé, prečo dovolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a akými podstatnými úvahami sa pri svojom rozhodovaní riadil. Dovolací súd sa stotožnil s záverom súdu prvej inštancie, že výkon záložného práva bol začatý v premlčacej dobe a jeho uplatnením u dražobníka ako príslušného orgánu došlo k spočívaniu premlčacej doby podľa § 112 OZ (premlčacia doba počas dražobného konania neplynula), a teda neboli preukázané porušenia zákonných podmienok dobrovoľnej dražby podľa zákona o dobrovoľných dražbách, ktoré by zakladali dôvod na určenie jej neplatnosti.

42. Pri hodnotení preskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu musí dovolací súd nevyhnutne vychádzať z obsahu samotného odvolania. Z obsahu odvolania žalobcu však vyplýva, že jeho odvolacia argumentácia bola sústredená predovšetkým na otázky plynutia a prípadného spočívania premlčacej doby pri výkone záložného práva, právnej relevancie oznámenia o začatí výkonu záložného práva vo

vzťahu k § 112 OZ, ako aj na námietky týkajúcej sa doručenia tohto oznámenia záložcovi a dodržania zákonnej 30-dňovej lehoty v kontexte § 151m OZ a § 17 ZoDD, vrátane dôsledkov ich porušenia na platnosť dražby. Súčasne namieta nedostatočné odôvodnenie záverov súdu prvej inštancie, najmä pokiaľ ide o otázku „riadneho pokračovania“ vo výkone záložného práva a vyhodnotenie dôkazného bremena vo vzťahu k doručeniu oznámenia. Za týchto okolností bol odvolací súd pri preskúmaní veci viazaný rozsahom a obsahom podaného odvolania a jeho odôvodnenie bolo determinované práve týmito odvolacími dôvodmi a námietkami a nemožno mu vytýkať, že sa nezaoberal otázkami, ktoré odvolateľ v odvolaní nevymedzil (a buduje na nich svoju argumentáciu až v dovolaní), ani že svoje rozhodnutie neodôvodnil nad rámec takto vymedzeného prieskumu.

43. Dovolací súd zároveň uvádza, že aj pri rozhodovaní o odmietnutí dovolania musí mať na zreteli, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vykazuje znaky takej procesnej alebo právnej svojvôle, ktoré by samy osebe mohli indikovať porušenie práva na spravodlivý proces. V prejednávanej veci však z odôvodnenia odvolacieho súdu vyplýva, že ten sa s rozhodujúcimi odvolacími námietkami vysporiadal spôsobom, ktorý je zrozumiteľný, preskúmateľný a právne racionálny, pričom jednoznačne identifikoval nosnú právnu úvahu, na ktorej založil záver o spočívaní premlčacej doby pri výkone záložného práva realizovaného dobrovoľnou dražbou.

44. Odvolací súd sa zrozumiteľne vyrovnal s konštrukciou viažucou účinky § 112 OZ na evidenčné úkony katastra, keď uviedol, že okresný úrad - katastrálny odbor nerozhoduje o existencii ani rozsahu práva, zápis poznámky o začatí výkonu záložného práva má evidenčnú povahu a nejde o „uplatnenie práva“ pred orgánom, ktorý by o ňom autoritatívne rozhodoval. Z toho dôvodu kataster nemožno považovať za „iný príslušný orgán“ v zmysle § 112 OZ. Týmto spôsobom odvolací súd poskytol priamu odpoveď na podstatnú výhradu, ktorú dovolateľ vzniesol v odvolaní (namietaná právna nerelevantnosť katastrálneho zápisu pre spočívanie premlčacej doby).

45. Následne odvolací súd jasne formuloval právny základ svojho záveru, keď spočívanie premlčacej doby neodvodil od úkonov katastra, ale od uplatnenia práva na výkon záložného práva u dražobníka ako „inému príslušnému orgánu“ v zmysle § 112 OZ, pričom sa oprel o judikatúrne východisko formulované v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/64/2020 (R 27/2023). Odvolací súd pritom konkretizoval aj rozhodujúci skutkový moment subsumovaný pod túto právnu vetu, keď vyložil, že právne relevantným je uplatnenie výkonu záložného práva u dražobníka dňa 1.6.2016 a nie doručenie oznámenia katastru.

46. Osobitne významné je, že odvolací súd sa výslovne vysporiadal aj s jadrom spornej otázky, ktorá je v dovolaní formulovaná ako „upustenie od dražby“ a následné pokračovanie, resp. otázka „riadneho pokračovania“ pri existencii procesnej prekážky v podobe neodkladného opatrenia. Odvolací súd v línii R 27/2023 vysvetlil, prečo skutočnosť, že dražobník od dražby upustil v dôsledku neodkladného opatrenia, nemožno bez ďalšieho vykladať ako nedostatok „riadneho pokračovania“ oprávneného, resp. ako dôvod, pre ktorý by sa účinky spočívania mali skončiť z dôvodu prekážky spôsobenej súdnym zásahom. Takto vystavané odôvodnenie má racionálnu vnútornú logiku, pričom odvolací súd nepoprel korektív „riadneho pokračovania“, ale vysvetlil, prečo v posudzovanom type prekážky (neodkladné opatrenie) nemožno dovodiť procesnú pasivitu oprávneného len z toho, že dražba sa dočasne neuskutočnila.

47. Podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, opierajúce sa o odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré sa zároveň vysporadúva aj s relevantnými odvolacími námietkami, zodpovedá požiadavkám kladeným na kvalitu odôvodnenia súdnych rozhodnutí a zodpovedá aj § 387 ods. 2, 3 CSP. Iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (I. ÚS 188/06).

48. Za tohto stavu dovolací súd nevidí v odôvodnení odvolacieho súdu taký nedostatok, ktorý by mohol založiť vadu tvrdenú dovolateľom podľa § 420 písm. f) CSP. Dovolateľ totiž v dovolaní túto vadu uplatňuje iba deklaratórne, bez toho, aby identifikoval konkrétny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý by mu znemožnil realizáciu procesných práv v intenzite porušenia spravodlivého procesu.

Dovolacia argumentácia sa v tejto časti obsahovo redukuje na nesúhlas s právnou kvalifikáciou veci a na opakovanie polemiky o tom, ako má byť vyložený § 112 OZ v spojení s dobrovoľnou dražbou.

49. So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že postupom odvolacieho súdu nedošlo k vade v zmysle § 420 písm. f) CSP, ktorá by zakladala porušenie práva žalobcu na spravodlivý súdny proces, čo v danej časti zakladá dôvod na odmietnutie dovolania v zmysle § 447 písm. f) CSP.

K prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) a c) CSP

50. Dovolateľ v podanom dovolaní uplatnil tiež dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 CSP, namietajúc nesprávne právne posúdenie podľa § 421 ods. 1 písm. b) a zároveň aj podľa ust. § 421 ods. 1 písm. c) CSP.

51. Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

52. Dovolanie prípustné podľa tohto ustanovenia možno zdôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení (§ 432 ods. 1 CSP) a dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie v čom spočíva nesprávnosť právneho posúdenia veci súdom.

53. Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom právnú otázku zásadného právneho významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, resp. ktorá ešte v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola riešená. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania.

54. Vychádzajúc z obsahu dovolania a v ňom obsiahnutých dovolacích námietok smerujúcich k nesprávnomu právnomu posúdeniu veci sa dovolací súd v ďalšom zaoberal tým, na akom právnom základe odvolací súd vystaval svoj záver, že právo na výkon záložného práva v prejednávanej veci nebolo premlčané, a či tento záver vychádza z konštrukcie viazanej na evidenčný úkon katastra nehnuteľností, alebo z uplatnenia práva u dražobníka ako „inému príslušnému orgánu“ v zmysle § 112 OZ. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že odvolací súd výslovne odmietol koncepciu, podľa ktorej by účinky spočívania premlčacej doby bolo možné viazať na oznámenie začatia výkonu záložného práva okresnému úradu - katastrálnemu odboru, resp. na zápis poznámky o začatí výkonu záložného práva do katastra nehnuteľností. Odvolací súd konštatoval, že okresný úrad - katastrálny odbor nerozhoduje o existencii ani rozsahu práva, zápis poznámky má evidenčný charakter a nejde o konanie smerujúce k autoritatívnemu rozhodnutiu o uplatnenom nároku a takýto orgán preto nemožno považovať za „iný príslušný orgán“ v zmysle § 112 OZ.

55. Nosným právnym dôvodom rozhodnutia odvolacieho súdu je naopak aplikácia judikatúrnych záverov rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/64/2020 (R 27/2023), podľa ktorých uplatnením práva na výkon záložného práva u dražobníka dochádza k účinkom spočívania premlčacej doby v zmysle § 112 OZ, keďže dražobník je v rámci dobrovoľnej dražby „iným príslušným orgánom“, u ktorého sa právo uplatňuje. Odvolací súd z tohto právneho názoru vyvodil, že rozhodujúcim momentom pre účely

spočívania premlčacej doby bolo uplatnenie výkonu záložného práva u dražobníka dňa 1.6.2016, pričom za právne nerozhodné označil doručenie oznámenia katastru nehnuteľností.

56. Z uvedeného vyplýva, že právna konštrukcia odvolacieho súdu nestojí na úvahe o spôsobe plynutia času počas spočívania premlčacej doby, ale na interpretácii § 112 Občianskeho zákonníka v spojení s dobrovoľnou dražbou ako osobitným procesom realizácie záložného práva. V tomto rámci odvolací súd prevzal záver judikatúry, podľa ktorého spočívanie premlčacej doby sa viaže na samotné uplatnenie práva u dražobníka a na trvanie dražobného konania (a nie na procesné úkony evidenčnej povahy, čo bolo jednou zo zásadných línií odvolacej argumentácie žalobcu). Rozhodujúce teda je, či odvolací súd správne aplikoval § 112 OZ na situáciu uplatnenia výkonu záložného práva u dražobníka a či jeho záver o spočívaní premlčacej doby počas dražobného konania, vrátane obdobia ovplyvneného neodkladným opatrením, je v súlade so zákonom a ustálenou judikatúrou.

57. Nosnou dovolacou námietkou je tvrdenie, že po upustení od dražby v dôsledku nariadenia neodkladného opatrenia sa dražobné konanie skončilo, a že následné iniciovanie ďalšej dražby predstavovalo nové, samostatné konanie, ktoré už nemohlo byť subsumované pod účinky spočívania premlčacej doby podľa § 112 OZ.

58. Podľa § 112 OZ premlčacia doba neplynie, ak oprávnený uplatní svoje právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje. Komentárová literatúra vychádza z toho, že účelom tejto úpravy je zabrániť tomu, aby bol oprávnený sankcionovaný za čas, počas ktorého sa jeho právo nachádza v štádiu autoritatívneho alebo zákonom upraveného procesu realizácie, pričom podmienka „riadneho pokračovania“ predstavuje korektív proti zneužívaniu tohto inštitútu (porov. Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M., a kol. Občiansky zákonník I, § 1 - 450, 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 778 a nasl.).

59. Odvolací súd pri riešení odvolacích námietok však vychádzal z judikatúry najvyššieho súdu (R 27/2023), podľa ktorej sa za „iný príslušný orgán“ v zmysle § 112 OZ považuje aj dražobník vykonávajúci dobrovoľnú dražbu, a spočívanie premlčacej doby trvá počas dražobného konania. Súčasne zdôraznil, že nemožno klásť na ťarchu oprávneného okolnosti, ktoré objektívne bránia realizácii dražby, pokiaľ ich nezavinil a pokiaľ prejavuje vôľu v realizácii práva pokračovať. Nezaoberal sa úvahami, ktoré dopĺňa dovolateľ až vo svojom dovolaní, týkajúcimi sa dovolateľom podsúvanej konštrukcie „prerušovaného spočívania“ premlčacej doby.

60. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že odvolací súd aplikoval uvedený právny názor aj na situáciu, keď k plynulej realizácii dražby nedošlo z dôvodu nariadenia neodkladného opatrenia a dražobník od dražby upustil, pričom konštatoval, že takáto prekážka nemôže byť vykladaná ako nedostatok riadneho pokračovania zo strany záložného veriteľa. Možno teda konštatovať, že odvolací súd teda (implicitne) neprijal tézu, že samotné upustenie od dražby z dôvodu súdneho zásahu automaticky znamená skončenie účinkov spočívania premlčacej doby.

61. Dovolací súd považuje tento právny prístup za zodpovedajúci systematike ust. § 112 OZ. Pojem „riadne pokračuje“ nemožno vykladať formalisticky tak, že každá procesná epizóda, ktorá vedie k dočasnému zastaveniu realizácie práva, spôsobí zánik účinkov spočívania. Ak bola realizácia dražby znemožnená neodkladným opatrením vydaným súdom, ide o objektívnu právnu prekážku, ktorú oprávnený nemohol odstrániť vlastnou aktivitou. Za takých okolností nemožno konštatovať, že by oprávnený v začatom konaní „nepokračoval riadne“, pokiaľ po odpadnutí prekážky prejavil vôľu pokračovať v realizácii záložného práva. Rozhodujúce nie je formálne členenie dražby na jednotlivé fázy dražobného procesu, ale to, či ide o realizáciu toho istého práva, ktorá prebieha v rámci zákonom upraveného mechanizmu a či oprávnený prejavuje kontinuálnu snahu o jeho výkon.

62. Dovolacia argumentácia, podľa ktorej každé uzavretie novej zmluvy s dražobníkom alebo každé opätovné vyhlásenie dražby po upustení od nej (zapríčinenom vonkajším faktorom) musí byť považované za nové konanie so samostatnými účinkami na plynutie premlčacej doby, abstrahuje od

materiálneho účelu § 112 OZ, a navyše, takáto argumentácia nebola obsahom odvolania a teda odvolací súd sa k nej ani nemohol vyjadriť, teda nemôže byť ani predmetom dovolacieho prieskumu pre účely posúdenia správnosti takejto úvahy vo vzťahu k právnemu posúdeniu veci odvolacím súdom.

63. Za týchto okolností dovolací súd dospel k záveru, že právne závery odvolacieho súdu o tom, že spočívanie premlčacej doby nastalo uplatnením práva u dražobníka a že prekážka v podobe neodkladného opatrenia sama osebe neznamena zánik účinkov spočívania, nemožno považovať za extrémne vybočenie pri interpretácii práva. Dovolacie námietky v tejto časti preto nesmerujú proti právnemu názoru, ktorý by bol v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, ale predstavujú polemiku s jeho aplikáciou na konkrétny skutkový stav.

64. Za tejto situácie dovolací súd uzatvára, že dovolanie síce formálne nastoľuje právnu otázku, avšak jej riešenie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ustálené (R 27/2023) a odvolací súd sa od tejto praxe neodchýlil. V časti, v ktorej dovolanie smeruje k revízii skutkových záverov alebo k uplatneniu nových skutkových tvrdení, ide o neprípustnú polemiku so skutkovým stavom, ktorá nemôže založiť prípustnosť dovolania.

65. Pokiaľ ide o prípustnosť dovolania postavenú na § 421 ods. 1 písm. b), c) CSP, dovolací súd zdôrazňuje, že dovolateľ je povinný vymedziť právnu otázku tak, aby bolo zrejmé, od ktorej konkrétnej právnej otázky záviselo napadnuté rozhodnutie, a zároveň aby bolo možné preskúmať, či ide o otázku rozhodovacou praxou dovolacieho súdu dosiaľ neriešenú alebo rozhodovanú rozdielne. Dovolateľ síce naformuloval otázku v podobe „či v prípade upustenia od dražby na základe neodkladného opatrenia pokračuje premlčacia doba až do iniciovania nového dražobného konania a či jednotlivé dražobné konania predstavujú jedno alebo samostatné konania“, avšak takto položená otázka je z hľadiska požiadaviek prípustnosti právne nedostatočná.

66. Dovolateľ svoju otázku nestavia do skutočného vzťahu k nosným dôvodom odvolacieho súdu. Odvolací súd svoje posúdenie založil na aplikácii záverov prijatých najvyšším súdom v obdobnom prípade v judikáte R 27/2023 a na tom, že spočívanie vzniká uplatnením práva u dražobníka, pričom prekážka v podobe neodkladného opatrenia sama osebe neznamena porušenie predpokladu „riadneho pokračovania v konaní“. Dovolateľ však ničím neargumentuje, že by odvolací súd riešil „novú“ alebo „rozdielne“ riešenú otázku. Naopak, odvolací súd sa opiera o existujúcu judikatúru, ktorú výslovne považuje za použiteľnú.

67. Napokon, dovolateľ svoju otázku zameriava aj na formálnu konštrukciu „nového dražobného konania“, pričom v dovolaní predkladá tézu, že upustením od dražby sa účinky spočívania automaticky končia a že následné kroky musia byť kvalifikované ako nové konanie. Takto nastavená argumentácia však nie je spôsobilá vyvolať dovolací prieskum, ak odvolací súd poskytol preskúmateľné a právne udržateľné odôvodnenie, prečo upustenie od dražby z dôvodu neodkladného opatrenia nemožno interpretovať na ťarchu oprávneného ako absenciu „riadneho pokračovania“. Dovolací súd dodáva, že dovolateľ ani nepreukázal, že by jeho otázka, resp. odpoveď na ňu, bola rozhodná pre výsledok sporu v tom zmysle, že by odvolací súd postavil výsledok sporu na tom, či v posudzovanom prípade dražby ide o jedno alebo viac formálnych konaní.

68. K argumentácii dovolateľa, že dražbu je oprávnený dražobník vykonávať len na základe zmluvy so záložným veriteľom, pričom za moment uplatnenia práva sa považuje uzatvorenie zmluvy záložného veriteľa s dražobníkom, tvrdiac, že je nevyhnuté, aby výkon opakovanej dražby bol podmienený novou zmluvou dražobníka so záložným veriteľom (§ 22 ZoDD), a preto má byť analogicky nevyhnutné, aby bola uzatvorená nová zmluva tiež v prípade, ak bolo od dražby upustené a s výkonom ktorej sa začalo znovu po odpadnutí prekážky (a teda že výkon záložného práva môže byť takto „preušovaný“ a znovu začínajú), dovolací súd uvádza, že ide o argumentáciu, ktorú žalobca v odvolacom konaní neuplatnil. Takto formulovaná obrana predstavuje novotu uplatnenú až v dovolacom konaní, ktorou dovolateľ kvalitatívne rozširuje svoju predchádzajúcu argumentáciu a precizuje právny základ svojich námietok nad rámec odvolania. Dovolací súd je však viazaný skutkovým a právnym rámcom veci vymedzeným v

konaní pred súdmi nižších inšancií a nemôže prihliadať na nové skutočnosti ani nové právne argumenty, ktoré neboli predmetom odvolacieho prieskumu. Odvolací súd bol v zmysle § 380 CSP viazaný odvolacími dôvodmi, a teda nemal možnosť zaoberať sa touto žalobcom vytýkanou nesprávnosťou, a preto nemal ani dôvod v odôvodnení svojho rozhodnutia zaujať k tejto skutočnosti svoje stanovisko.

69. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok je vo vzťahu k odvolaniu ako riadnemu opravnému prostriedku subsidiárny nielen z procesného hľadiska, teda že dovolanie možno podať len proti rozhodnutiu vydanému v odvolacom konaní (čo znamená, že odvolacie konanie predchádza dovolaciemu konaniu), ale aj z hmotnoprávneho hľadiska, ktoré zohľadňuje skutočnosť, že dovolateľ môže v mimoriadnom opravnom prostriedku (úspešne) argumentovať len takými dôvodmi, ktoré namietol už v rámci riadneho opravného prostriedku a ktoré boli meritórne posudzované odvolacím súdom. V prípade, že takéto námietky v odvolacom konaní neuplatnil, hoci tak urobiť mohol a mal, tieto námietky ex post nemôžu byť spôsobilé založiť prípustnosť dovolania.

70. Z uvedeného teda vyplýva, že dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia je pre prípustnosť dovolania relevantný len vtedy, ak vec nesprávne právne posúdil odvolací súd alebo ak v odvolaní namietané nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inšancie odvolací súd svojím procesným postupom neopravil. Avšak nemôže tomu byť v prípade, ak samotná strana sporu nevyužila svoje právo namietat konkrétnu nesprávnosť v rámci podaného odvolania; v takom prípade strana sporu mala možnosť uplatniť svoj vplyv na výsledok konania vo vzťahu ku konkrétnej otázke, ale keď tak neurobila, hoci tak urobiť mohla a mala, predmetná otázka sa nestala predmetom prieskumu odvolacieho súdu, ktorý nemal možnosť v rámci opravného konania vyhodnotiť jej opodstatnenosť. Keďže žalobca uvedenú argumentáciu neuplatnil v rámci svojho odvolania, nemôže sa jej preskúmania úspešne domáhať až v dovolacom konaní.

71. Z princípu racionálneho, efektívneho a inštančného súdneho konania o dovolaní vyplýva, že dovolateľ musí uplatniť celú argumentáciu, ktorú považuje za významnú, rovnako ako všetky dovolacie návrhy už v odvolacom konaní. Úlohou dovolacieho súdu je potom posúdiť, či tieto argumenty a návrhy odvolací súd riadne preskúmal a či k nim zaujal správny právny záver. Povedané inými slovami, nedávalo by žiaden rozumný zmysel, aby podstatné argumenty a návrhy, ktoré mohol (a mal) dovolateľ uplatniť už v predchádzajúcom odvolacom konaní, predkladal až dovolaciemu súdu. Takto by totiž nastala celkom absurdná situácia, kedy by najvyšší súd preskúmaval rozsudok odvolacieho súdu (teda jeho „zákonnú správnosť a spravodlivosť“), hoci by však tento odvolací súd nemal žiaden dôvod, pre ktorý by sa mohol (a mal) zaoberať určitou argumentáciou, ktorá mu nebola známa (zrejma), pretože ju dovolateľ nepoužil a „vyčkal“ by s ňou až na konanie pred dovolacím súdom. Inak povedané, dovolanie nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie (hoci aj neúmyselné) povinnosti vyčerpania riadnych procesných prostriedkov na ochranu subjektívnych práv dovolateľa, a to nielen formálne, ale aj materiálne, dispozične, teda obsahovo vecne (argumentačne); hodnotové obmedzenie prípustnosti opravného prostriedku nepredstavuje odmietnutie spravodlivosti.

72. V tomto prípade ide totiž o kontradiktórne sporové konanie, v ktorom platí zásada, že práva patria bdelym (vigilantibus iura scripta sunt). Ak potom žalobca uvedenú námietku, neuplatnil v odvolacom konaní, nemôže ju dovolací súd posudzovať pre nedostatok svojej právomoci (§ 419 CSP a contrario).

73. Za týchto okolností dovolací súd uzatvára, že dovolanie neobsahuje kvalifikované vymedzenie procesnej vady tvrdenej podľa § 420 písm. f) CSP a zároveň neobsahuje ani dostatočne určitú a právne vyabstrahovanú otázku v zmysle § 421 ods. 1 písm. b), c) CSP, ktorá by bola spôsobilá založiť prípustnosť dovolania.

74. Keďže nie je daná procesná prípustnosť dovolania podľa ust. § 420 písm. f) CSP, ani podľa ust. 421 ods. 1 CSP, dovolací súd dovolanie žalobcu podľa ust. § 447 písm. f) CSP odmietol bez toho, aby posudzoval vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

75. Žalovaní 1/ až 4/ boli v dovolacom konaní úspešní, preto im dovolací súd priznal voči žalobcovi

náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

76. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.